

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۸/۱۲

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت هفتادونهم)

سیرالیون Sierra Leone

(قسمت اول)

نام اختصاری: SL

نام رسمی: جمهوری سیرالیون Republic of Sierra Leone

نام جهانی: سیرالیون Sierra Leone

نوت: نام این کشور توسط Pedro de sintra کاشف دریانورد پرتگالی، کوه های شیر یا Sera Leoa گذاشته شده است. موصوف این کوه ها را در سال 1462 هنگام پارو زنی در آبهای سواحل غرب افریقا دیده بوده.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره غربی، نیم کره شمالی. سیرالیون در غرب افریقا، در کناره شرقی بحر اتلس، بین طول البلد های غربی 10° - 14° و عرض البلد های شمالی 6° - 10° موقعیت دارد.

مساحت: 71740km^2 یا 27546 میل مربع (یکصد و نوزدهمین کشور جهان). خشکه 71620km^2 و آب 120km^2

حدود اربعه:

شمال: گینی Guinea،

جنوب شرق: لایبیریا Liberia – 306km،

شرق: گینی (بشمول سرحد شمالی) – 652km،

غرب و جنوب غرب: بحر اتلس شمالی North Atlantic Ocean.

سیرالیون با خشکه 1093km و با آب 402km سرحد دارد.

کوه ها: لوما Loma (شمال غرب که 32Km طول دارد)، کوندو کونکو Kundukonko و سیریلان Serelen.

قلل مرتفع: لومامانسا – 1975m، پکت Picket – 888m، بنتومانیا Bintumani – 1948m پ

فارا کولی Furakoli – 1651m

دریاها: روکل Rokel، سوا Sewa، باگی Bagbe، کاگبورو Kagbore، سکارسیس بزرگ Great

Scarcies و سکارسیس کوچک Little Scaries.

اقلیم: آب و هوای سیرالیون در مناطق مرکزی و ساحلی گرم و مرطوب و بارانی و در ارتفاعات شرقی نسبتاً معتدل و مرطوب است. نزدیکی به خط استوا و بحر اتلس دو عامل مهم گرم و مرطوب و بارانی بودن این کشور است، در ماه اپریل گرمترین ماه سیرالیون، اندازه متوسط گرما و در فری تاون 28°C و در ماه اگست، سردترین ماه این کشور 25.3°C درجه ثبت شده است. سیرالیون هر سال بطور متوسط تا حدود 21°C گرمی و حرارت دارد. از ماه می تا اکتوبر که فصل بارانی تابستان است، در مناطق ساحلی این کشور بطور متوسط در حدود 3500mm و در مناطق مرکزی 2000mm باران میبارد. از سپتمبر تا اپریل، فصل زمستان سیرالیون خشک است.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولئ

سایر خصوصیات جغرافیایی: سیرالیون یک کشور کوچک در افریقا است که با همسایه های خود سرحدات نیم دایروی دارد و به همین دلیل، بنام کشور دایروی مسمی شده است. سیرالیون بحساب ساختمان جغرافیایی به سه حصه تقسیم میشود:

نوار ساحلی منطقه ریگستانی و هموار است که از سطح بحر بسیار بلند نیست و در بعضی جاهای حفره ها را پر کرده است. شربرو Sherbro که حدود 500Km² مساحت دارد و چند جزیره کوچک دگر در همین منطقه موقعیت دارند. تعداد زیادی دریاها و سیرالیون مانند روکل، سوا، موا، جونگ و سکارسیس بزرگ در همین منطقه جریان دارند که مزارع برنج آن دارای وسعت بیشتر است.

مناطق مرکزی را جنگلات انبوه استوایی پوشانیده است. دولت و بعضی دهقانان سیرالیون در طول بیست و پنج سال گذشته، بعضی زمین های هموار همین مناطق جنگلی را به زمین های زراعتی تبدیل کرده که برای کشت سوند، ککو، قهوه، ناربال و گندم از آن استفاده میشود.

منطقه غربی یک منطقه کوهستانی است که دارای ذخایر الماس میباشد. دره های عمیق ساینن Saden و بافی Bafi در همین منطقه کوهستانی موقعیت دارند.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه سیرالیون از سطح بحر (بحر اتلس) با ارتفاع صفر متر و مرتفع ترین آن لومامانسا است که 1975m ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی – بشری:

پایتخت: فری تاون Free Town. نفوس 1.3 نفر (2023).

نفوس: 9121049 (جولای – 2024).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس سیرالیون قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km ²	121 نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	316 نفر
نفوس شهری	44.3%
نفوس دهاتی	55.7%
فیصدی شهری شدن	3.02% (2020 – 2025)
0 – 14 ساله	41.38% (مرد 1369942 و زن 1371537 نفر)
15-24 ساله	18.83% (مرد 610396 و زن 636880 نفر)
25 – 54 ساله	32.21% (مرد 1020741 و زن 1112946 نفر)
55 – 64 ساله	3.89% (مرد 121733 و زن 135664 نفر)
بالا تر از 65 ساله	3.7% (مرد 100712 و زن 144382 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/ زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	1.02 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	0.97 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 25 – 54 سالگی	0.97 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 55 – 64 سالگی	1.25 مرد/ زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.83 مرد/ زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	0.98 مرد/ زن
تولد در هزار نفر	32.2 نفر
مرگ و میر در هزار نفر	9.32 نفر

رشد سالانه نفوس	2.49%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	73.42 (پسران 78.45 و دختران 68.23)
اوسط عمر در کل نفوس	58.76 سال
اوسط عمر در مردان	57.16 سال
اوسط عمر در زنان	60.41 سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	3.8
اوسط سن مادران در زایمان اول	19.6
مرگ و میر زنان در هر تولد	1120 نفر

تقسیمات اداری: سیرالیون 4 ولایت Provinces و یک منطقه دارد:
الف - ولایات: شرقی Eastern، شمالی Northern، شمال غربی North Western و جنوبی Southern.
ب - منطقه: غربی Western.

شهرها:

بو Bo، نفوس 174354 نفر،
کینما Kenema، 143137 نفر،
کوایدو Koidu، 124662 نفر،
ماکینی Makeni، 87679 نفر،
واترلو Waterloo، 55000 نفر.

نژاد: سیاه (سفید کم).
Temne - 35.4%، منده Mende - 30.8%، لمبا Limba - 8.8%،
کونو Kono - 4.3%، کورانکوح Korankoh - 4%، فولاح Fullah - 3%،
ماندینگو Mandingo - 2.8%، لوکو Loko - 2%،
کروال Creole - 1.2% و سایرین 5% (2019).

کروال یا کریو از نسل برده های جمیکایی اند که در قرن 18 از قید برده گی رها شده و در فری تاون امروزی مسکن گزین شدند.

زبان: انگلیسی (رسمی و منحصر به قشر تحصیل کرده)، منده Mede (در جنوب)، تمنه Temne (شمال) و کریو Krio (زبان جمیکایی های اسبق که حال با انگلیسی مخلوط شده، که قبلاً فقط در قرن تاون صحبت میشده، که امروز زبان اصلی 10% مردم است، اما 95% مردم آن را می فهمند).
رسم الخط: لاتین.

دین و مذهب: اسلام (سنی) 77.1% و مسیحی ها 22.9% (2019).
طرز حکومت: جمهوری ریاستی. جدید ترین قانون اساسی سیرالیون روز اول ماه اکتوبر 1991 نافذ گردیده است.
رییس جمهور فعلی این کشور جولیس مادا بئو Julius Maada Bio (وظیفه: 27 جون 2023) میباشند. رییس جمهور بحیث نخست وزیر و وزیر دفاع ملی نیز ایفای وظیفه میکند.

رییس جمهور سیرالیون به رای مردم برای 5 سال انتخاب میگردد و دو دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ 24 جون سال 2023 صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال 2028 دایر خواهد شد. وزیر کابینه به پیشنهاد رییس جمهور و تایید شورای ملی تعیین میگردند. وزرا در برابر رییس جمهور مسؤولیت دارند.

شورای ملی Parliament سیرالیون 149 عضو دارد که 135 نفر با رای مردم و 14 نفر به انتخابات شورای نخبه گان جامعه برای 5 سال انتخاب میشوند. انتخابات گذشته پارلمان سیرالیون بتاريخ 24 جون 2023 صورت گرفته و انتخابات آینده در سال 2028 دایر خواهد شد. سن رأی دهی در این کشور 18 سالگی و رای دهی عام میباشد.

نظام حقوقی سیرالیون بر قوانین برتانوی و روایات عننوی قبایل محلی استوار است. ستره محکمه Supreme Court عالیترین ارگان قضایی سیرالیون است که یک رییس (قاضی القضاة) و 4 قاضی ارشد دارد که همه به پیشنهاد کمیسیون خدمات قضایی الی سن 65 سالگی به کار گماشته میشوند.

محکمه استیناف یک رییس و 7 قاضی کلان دارد. محکمه عالی عدالت که در جایگاه سوم قرار دارد، یک رییس و 7 قاضی دارد و این افراد همه از طرف رییس جمهور و کمیسیون خدمات قضایی بکار استخدام میشوند. سیرالیون بعد از این یک شبکه از محاکم منطقوی و شهری دارد، که به دعاوی مردم، دولت، اتباع خارجه و شرکتها رسیده گی نموده و فیصله ها صادر مینماید.

احزاب سیاسی:

کانگرس مردم All People Congress (رهبر: ارنست بای کروما Ernest Bai Koroma)،
ائتلاف برای تغییر Coalition for Change (رهبر: تمبا سیندی Tamba R. SANDY)،
ائتلاف بزرگ ملی National Grand Coalition (رهبر: داکتر دینس برایت Dr. Dennis BRIGHT)،
حزب مردم سیرالیون Sierra Leone Peoples Party (رهبر: داکتر پرنس هادرینگ Dr. Prince HARDING)،
گروه های فشار:

اتحادیه محصلین، اتحادیه فعالین جامعه مدنی و سایر اصناف.

روز آزادی: 27 اپریل (1961 از برتانيا)

رخصتی ملی: روز جمهوریت، 27 اپریل.

عضویت در ملل متحد UN: 27 دسمبر سال 1961

عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, ATMIS, AU, C, ECOWAS, EITI (compliant country), FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICCT, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, IHO (pending member), ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO (correspondent), ITU, ITUC (NGOs), MIGA, MINUSMA, NAM, OIC, OPCW, UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNIFIL, UNISFA, UNSOM, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO

بیرق ملی: سه پارچه مساوی افقی. بالا سبز، وسط سفید و پایینی آبی.

سرود ملی: سرود ملی سیرالیون High we exalt thee Realm of the free نام دارد که شعر آنرا Clifford Fyle و موزیک آنرا John Aka در سال 1961 ترتیب و تنظیم نموده اند.
نشان ملی: شیر Lion.